

ҚАРОРДАН СЎЙИ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: РАЎБАРЛИКНИНГ УСУЛ ВА УСЛУБАЛАРИ

Хар қандай муаммо ўз-ўзидан ҳал бўлмайди. Ни-мандир унга туртки бўлади, ривожланишга қўмаклашади, озуқа беради. Аввалига ўнчилик аҳамияти бўлиб кўринганда масала қараб-синони, маҳкам тутилган ту-гунчага айланади. Уни ечиш-гина эмас, кесиб ҳам осон эмас.

Шундай қилиб, Ўзбекис-тонда одамлар қадим-қадимдан бери пахта, шол, саб-завот, мева етиштириб кел-дилар. Айни пайтда ҳар хил мол-ҳол: қўй, сиғир, пар-ранда боққандар. Аммо, бу ерда пахтага алоҳида аҳа-миёт берганлар. Чунки, бу ер-да пахта етиштириш учун барча шароитлар мавжуд. «Оқ олтин»га бўлган эҳти-ёқ йилдан-йилга ошиб бор-ди ва шунинг учун ҳам бу эҳтиёжни қондириш учун ҳамма иш қилинди. Маса-дан, Ўзбекистон келинги уч йил ичида 6 миллион тонна-дан пахта тайёрлаб келмоқ-да.

Бир нарсатга устувлик бе-рилса, одатда иккинчиси за-рар қўлади. Юқоридики ҳол-да ҳам шундай бўлди. Энг яхши ерлар, куч ва гайрат пахтага сарфланди. Чорва-чилик эса ўйга тarmoқ ҳо-лига тушди. Оқибатда гўшт, сут маҳсулотларини мамла-катнинг бошқа районларидан ташиб келтиришга тўғри келди. Табиийки, бундай ақ-қоли ҳеч қим маъқуллама-ди ва республика раҳбарла-рига бу тўғридаги эътироз-ларни эшитишга тўғри кел-ди.

Қандай бўлишдан қатъи назар, ҳар қандай мураккаб аҳволдан қўтулишнинг йў-ллари бор. Бу кўп ва кам-чирик қилиш йўллари. Бу ўринда В. И. Ленин мас-лаҳат берганлиги, нима учун ҳаёт бу йўлдан эмас, бошқа йўлдан бораётганини диқ-қат билан, хотиржамлик ва сезгирлик билан кузатиш-лозим. Энг мақбул вариант-ни топиш, йўлни ташлаш му-ҳимдир. Бу йўл энг кам куч-гайрат сарфланган ҳолда кўпроқ ва янада самарадор-роқ натижалар берсин.

Юқоридики ҳолда пахта экиладиган майдонларни қисқартириш ва унинг эвази-га озуқа экинлари экилади-ган майдонларни кенгайти-ришдан кўра осонроқ йўл йўқдай эди. Аммо, унда пах-та етиштириш қийиндир. Бу ҳақда сўз ҳам бўлиши му-мкин эмас эди. Аксича, пах-тани кўпроқ тайёрлаб вази-фаси олга суряди. Республи-ка Компартияси Марказий Комитети масалани пле-нум муҳокамасига қўйди. Бундан олдин комиссия ту-зилиб, унга партия ҳодимла-ри, олимлар, мутахассислар, ишлаб чиқариш илгөрлари кирди. Улар масалани ҳар тарафлама ўрганишди, ҳар бир область, ҳар бир район бўйича аҳвол таҳлил қилин-ди. Ҳамама ижобий, қиммат-ли фикр-мулоҳазалар ҳисоб-га олинди.

Республика Компартияси Марказий Комитети плену-ми ҳаракат қилишнинг қуйи-даги режасини белгиледи: такрорий ва оралик экин-ларини аралаш экиш, улар-дан кенг фойдаланиш, янги ерларни ўзлаштириш ҳисо-бига яхши озуқа базасини яратиш, қорамоллар со-нини ҳар томонлама қўнай-тириш, ердаҳим ва шахсий ҳўжаликлари ривожланти-ришга қарор қилинди. Қисқа қилиб айтганда бу тадбир-лар анчагина ҳамдағи ҳўж-жатардан ноборат бўлиб, уларда ким ва қачон нима иш қилиши кераклиги, бе-лгиланган режалар қачон ба-жарилиши зарурлиги аниқ кўрсатиб берилган эди.

Бу тадбирларни батафсил шарҳлашнинг ҳолати йўқ. Фақат кўпроқ ҳаракатли масалаларга тўхталиб ўта-миз. Юқориди айтиб ўтилган-дек, Ўзбекистон деҳқончи-лиги учун гошда кулай зо-надир. Албатта, сув бор ша-роитдагина шундайдир. Бу ерда сув ҳаёт дегани. У би-лан боғлиқ кўпгина афсона-лар бор. Сув, деб ҳамма нар-сани сотганлар ва сотиб ол-ганлар, алмашганлар ва ўл-дирганлар, сув учун жасорат кўрсатганлар. Кексадар «сув тўхтаган жойда ҳаёт

тўхтади», деб бекора ай-тилаган. Республикда ҳар йили юзлаб километр магис-трал каналлар ва сугориш шо-хоҳчалари қўйилди. Бу иш-хотларнинг аксарияти мураккабдир. Ўзингиз ўй-лаб кўринг: биргина Бухоро обла-сти ҳар секундада Аму-дарёдан 300 кубометр ва ун-дан ҳам кўпроқ сув олади.

Бу сув қуярлиб насослар ёрдамида юзлаб километр на-ридан икки-уч босқичга кўтариб ўзатилади.

Асрлар бўйи қақраб ётган Мирзачўл, Жиззах, Қарши, Сурхон-Шеробод чўллари ўзлаштирилмоқда. Қизил-кўм ва Қоракўм одамларга бўйсундирилмоқда. Ҳамма ёқда кўриқ ва бўз ерларга ҳўжум давом этмоқда.

— Биз ҳар йили минглаб гектар янги ерларни ўзлаш-тирамиз, — ҳўқоқ қилади Сурхондарё обла-сти партия комитетининг биринчи се-кретари А. Каримов. — Фа-қат сўнгги уч йилнинг ўзи-да бир неча янги галлачилик-чорвачилик совхозлари таш-кил қилинди.

Унинг фамилиядоши, Бу-хоро обла-сти партия коми-тетининг биринчи секретари Абдувоҳид Каримович ҳў-жаликлардан бирида бўлиш-га таълиф қилиди. Ромитан район марказидан ўтгач, ма-шина ўнгга кескин бурилади. Шунда биз ўзимизни Қизил-кўмининг қўқ марказида кўрдик. У ер масофага оёқ-ларимиз остидаги қизил ётган товуниг ўзи эди. Ҳаммаёқ ёрилган, тупроқ қуйиб кет-ган, куларан тиканлар, кўм уюмлари. Ҳар қандай ўсим-лик учун «оқ ўлим»нинг ўзи булар. Бундай манзарани юзлаб километр масофада кўриш мумкин. Аммо ме-люраторлар қолдираётган излар сезилди. Улар ўтган ерларда каналлар ётқизил-ди, ариқларга сувлар шил-дираб оқмоқда. Кўм-кўк да-лалар шабадада тебранади. Варахша массивининг юзлаб гектари ўзлаштириб бўлин-ди. Бу ерда «Партия XXVI съезди» номи билан аталу-вчи I-совхоз ташкил қилин-ди.

— Чўл бизга жуда қўй-лаб қўшимча озуқа олиш имконини бермоқда, — дей-ди совхоз директори, Соци-алистик Меҳнат Қаҳрамони М. Барноева. — Бунинг ус-тига экинларни зичлашти-риб экиш ҳисобига сугори-ладиган гектарлар ҳосилдор-лигини оширишга ҳаракат қилинади.

Мисалар опа уштаклар-дан бирини кўрсатди. Мак-кажўхорида орасига озу-қабоп лавлаш экилган экан.

— Маккажўхори дон учун ўриб олинди. Шундан сўнг лавлаги пишиб етилди, — дейди Барноева.

Республика Компартияси Марказий Комитети плену-ми қабул қилган қарорни ба-жариш бўйича коммунист-лар олиб бораётган ишлар-дан энг характерлисини ажа-ратиб олишга интидадиган бўлсак, бу ташаббускорлик, резервларни ҳар томонлама ишга солиш демокдир. Жиз-зах обла-стидаги Ленин но-ми совхозда битта даланнинг ўзидан уч мартадан ҳосил йиғиштириб олинди.

— Авалбугуд экамиз. 30—35 центнердан хирмон кўтарамиз. Кейин маккажў-хори экамиз. Уни ўриб ол-гач, беда уруги ташлаймиз. Яхшигина озуқа базаси ярат-дик ва қорамоллар со-нини икки марта қўнайтир-дик.

Шу обла-стинг Қ. Раҳи-мов номи совхозида озуқа муаммосини ўнгга хос ҳал этишди. Бу ерда яроқсиз туялган ҳар бир қарич ер-дан фойдаланишга ҳаракат қилинди. Сугориш шо-хоҳчалари қўйишларида яхши ҳўжалик йўллари четига қо-воқ, лавлаш экишди. Бу ҳам резервдир.

Икки миллионга ўсим-лик. Уларнинг ҳар бири ик-ки-учтадан қовоқ берди. — дейди совхоз директори Ю. Журақулов. — Аввалига ус-тимиздан қулиб юришди. Лекин, биз уларга «кўжани кузда санайдилар» деган қа-бидга жавоб бериб юридик. Мана энди ғамланган озуқа-миз икки йилга етди.

Умуман олганда республи-

када озуқа базаси аввалги йиллардагига нисбатан анча-гина кўп, дейишди бизга Ўз-бекистон Компартияси Мар-казий Комитетиди. Макка-жўхори экилган майдонлар 340 минг гектаргача қўнай-тирилди. Ҳозир беда, озуқа лавлагиси қўйлаб тайёрлан-моқда.

Илгөрлар тажрибасини оммалаштиришга ҳаммиси диққат-эътибор бериб кели-нади. Битта мисол. Соци-алистик Меҳнат Қаҳрамони, «Красный водопад» экспери-ментал базасининг сут со-ғувчиси А. Чудная ҳар йили беш минг килограммдан оши-риб сут соғиб олади. Ўз-бекистон Компартияси Мар-казий Комитетининг қарори-га биноан бу ҳўжаликда мактаб ташкил этилди. Бу мактабда қарийб 4 минг на-фар чорвадор таълим олди. Бошқа тармоқларда тўплан-ган тажрибалар билан ҳам ана шундай атрофлича шу-ғулланишди.

Буларнинг ҳаммаси бирга олганда ўз самарасини бер-моқда. Хуллас, ҳозир чорва-чиликни ўйга соҳа деб атай олмайсиз. У озин-озват ком-лексининг етакчи тармоқ-ларидан бирига айланиб, қишлоқ ҳўжалиги етишти-ра-ётган янги маҳсулотнинг 20 процинти бермоқда. Ўн би-ринчи беш йилликнинг ўтган даври ичида гўшт етишти-риш жамоат секторида ўн би-ри беш йилликдаги да-вомида нисбатан 26, сут етиш-тириш 25, туҳум тайёрлаш 31 процингга қўйлади.

Республика Компартияси Марказий Комитети чорва-чиликни ривожлантириш бўйича белгиланган иккинчи йўналиш, аснингизда бўлса, қорхоналар ва ташкилотлар-нинг ёрдами ҳўжаликлари-ни ташкил этишдир. Ҳозир улардан салкам уч мингта-сиз ишлаб турибди. Ҳазорасп пахта тозалаш заводи; «Кар-шастройнинг» электр шоҳо-ҳчалари бошқармаси, Қўқон ёғ-мўй комбинатининг ёр-дамчи ҳўжаликлари бош-қаларга ўрнатилган кўрсат-килар. Масалан, Ҳазорасп пахта тозалаш заводининг аграр цехи бир йил ичида ишловчи ҳар бир киши ҳўш-та, бита 77 килограммдан гўшт ва 98 килограммдан сут ре-ализация қилди. Республика-нинг ёрдамчи ҳўжаликлари-да ҳозир 68 минг бош қора-мол, 150 мингта қўй ва эчки, 140 мингта чўча, мил-лион бошдан зиёд парранда боқилмоқда. Аграр цехлар фақат ўтган йилнинг ўзи-да 40 минг тонадан кўпроқ сут ва гўшт, салкам 30 миллион дона туҳум етиштириди. Кў-роқ турмушчи, булар бара-калиб қўшимчадир.

Республикада йигирмата илгөр пахтачилик бригадаси-нинг ташаббуси кенг қанот бўлиб. Маъжур бригадалар за-вод ишчиларидан ўрнатилиб, ёрдамчи ҳўжаликлари таш-кил қилишга қарор қилин-ди. Ўз коллективларини гўшт ва сут билан таъмин-лашга, ортиқча гўшт ва сут-ни давлатга сотишга кириш-дилар. Ҳозир бундай ҳўжа-ликлар кўпгина бригадалар ҳўзурида бор. Чунотчи, Ан-дижон обла-стидаги Тельман номи колхозининг СССР Олий Совети депутати Оф-тохон Турғунов бошчилиги қилаётган бригадасида бир неча сиғир, ўндан зиёд қўй ва эчки боқилмоқда.

Улар озуқани қаредан олишга қарор қилди. Бу сугориш шоҳоҳчалари ёқалаб лавла-ги, қовоқ, беда экишди. Йўл ва маналар четидида дағал хашакларни мунтазам сур-тада ўриб олишларини, бе-ноа ўрларни ҳам озуқага ра-лаштиришларини айтмай қўй қолмайди.

Шахсий ҳўжаликларда-ги моллар соин ҳам қўнай-моқда. Беш йиллик охирига бо-либ, шахсий сектордаги си-ғирларнинг соини 1 миллион юз мингга етди. Ҳозир амалда мол боқмаётган би-ронта ҳам оила қолмади. Қолхўзчилар сутнинг орти-қсини сотмоқда.

Партия қарори... У одатда партия ташкилотлари, ме-ҳнат коллективлари учун ҳа-ракат қилишнинг кучли, қу-дратли воситасидир. Қўроқ турмушчи, бу ҳолда ҳам коммунистларнинг умумий

куч-гайрат сарфлашлари ту-файли бу муаммо муваффа-қиятлик ҳал этилганди. Му-ваффақият замирида эса қар-рорни чуқур, ҳар томонлама асосли қилиб ишлаб чиқиш ва унинг ижроси устидан ях-ши ўрнатилган назорат ёти-ди.

Қарорнинг қандай тайёр-ланганини ҳўқоқ қилиб ўтидик. Энди назорат тўғри-сида бир неча оғиз сўз. Кў-пича учраб турганидек, ҳар хил турдаги қовоқларни тў-лаш, ҳар хил ахборотлар ва сўрашларни сўраш орқали эмас, меҳнатчиларга олға сурилган вазифаларни ту-шуниришга зўр бериш ор-қали назорат йўлга қўйил-ди. Марказий Комитет бю-росининг аъзолари, партия ко-митети бўлимларининг му-дирлари, аппарат ҳодимлари обла-стлар ва районларга чи-қиб кетишди. Улар қабул қи-линганд қарор тўғрисида ҳў-қоқ қилиб бердилар, ишон-тирдилар, мавжуд камчи-ликларни бартараф этиш учун зарур чора-тадбирлар-ни зўдлик билан қўрдилар, илгөр тажрибаларни умум-лаштирдилар.

Амалий назорат, ёрдам бе-риш ва талабчанлик мавжуд жойдагина самара беради. Фрунзе, Галлаорол, Ўрта Чирчиқ районлари чорвачи-лик маҳсулотлари харид қи-лиш планларини барбод қи-лдилар. Бунинг учун район партия комитетларининг би-ринчи секретарлари А. Ҳам-ралиев, В. Насриддинов, У. Муслимовларга республика Компартияси Марказий Ко-митети секретариати олдида жавоб беришга тўғри келди. Йонли ташкилотчилик иш-ларини расмийлик ва қор-ғозчилик билан алмашти-ришга нисбатан принципиал баҳо берилди. Ҳўмладан, Денов район партия коми-тети кейинги икки йил ичида пленумлар, актив йиғилиш-лари ва бю-ро мажлисларида чорвачиликни ривожланти-риш масалаларини йигирма беш марта муҳокама қилди. Ҳўжақўрсинга, иш олиб бо-риляпти, деган фикрини син-гидиришга уришиб қўрилди. Чунки, бу даврда район давлатдан 2270 тонна гўшт, 400 тонна сут қарадор бў-либ қолди. Республика Ко-мпартияси Сурхондарё об-ла-сти партия комитетининг тошхиратан ишчи айлони-гани учун район партия ко-митетининг биринчи се-кретари Д. Чориев ва район ик-корои комитетининг раиси Р. Мирзоевни ишдан озод қи-лиш тўғрисидаги қарорини қўллаб-қувватлади.

Республика Компартияси Марказий Комитети орадан-дан йил ўтган назорат маъно-сида чорвачиликни ривож-лантириш масаласини пле-нум муҳокамасига яна қўй-ди. Коммунистлар эришган ижобий нарсалар қайд этиб ўтилди. Аммо, асосий диқ-қат-эътибор мавжуд нуқсон-ларга қаратилди. Нуқсонлар эса анчагина эди. Ҳамма жойда ҳам қабул қилинган қарорга нисбатан жиғиди му-носабатда бўлимаётганлиги ташвиш тудирди. Хоразм обла-стида ўтган уч йил ичи-да гўшт етиштириш 44 про-цент, Тошкент обла-стида 32, Қашқадарё обла-стида 28 процинг қўйилгани ҳолда Наманган обла-стида 15, Фарғона обла-стида 10 про-цент ортган, холос. Бу об-ла-стларда сут етиштириш ҳам бошқаларга нисбатан паст даражада. Бу, деб таъ-кид қилишди, кадрларга нисбатан талабчанликнинг сўясиб кетиши оқибатидир. Ҳар бир ҳўжалик, ҳар бир ферма бўйича белгиланган тошхиратан бажариш ус-тидан қатъий партия назо-ратини таъминлаш, чорвачи-ликни ривожлантиришда на-бабодга йирик қадамни қўйиш вазифаси ўртага та-шланди.

Ўйлашмики, бу вазифа Ўзбекистон коммунистлари томонидан ҳал этилади.

И. МУҚИМОВ, А. ЧЕРНЯК, («Правда»нинг махсус мухбири).

Ўзбекистон ССР.

(«Правда», 1983 йил 12 декабрь).

ЗАРБДОР ВАХТАДА

ТОШКЕНТ. Меҳнат Қизил Байроқ орденили Ангрэн кў-мир разрез шактёрлари ўн биринчи беш йилликнинг ўн-чи йили тошхиратларини бар-вақт адо этишди. «Қора ол-тин» иккоролари бугунгача пландан ташқари 128 минг тонна кўмир қазиб олдилар. Бу социалистик мажбуриятда белгилангандан ҳам 18 минг тонна кўпдир. Эришилган ютқуда разрезнинг Ленин, Ок-тябрь Революцияси ва Ҳўрмат Белгиси орденлари ишондо-ри В. Лазерев бошлиқ бри-гада шактёрларининг ҳисса-си катта. Коллектив йиллик план-даги 800 минг тонна ўрғи-га 830 минг тонна кўмир қазиб чиқардилар. СУРАТЛАРДА: (Юқориде) коммунистик меҳнат зарбдор В. Лазерев; разрез участкалариди тунги меҳнат соатларидан бир лаҳза.

В. Казанцев (ЎзТАГ) фотолари.

ТИНЧЛИК — ИДЕАЛИМИЗ

Ўзбекистон пойтахтининг Сергели районига 10 де-кабрь куни бўлиб ўтган кў-мир кишилик намойиш қат-нашчилари «Ядро урушига йўл қўймаймиз», «Нўқол-син Европадаги Америка ра-кеталари», «КПССнинг тинчликсеварлик йўлини маъқуллаймиз» деган шор-ларни кўтариб кўчалардан ўтдилар.

«Иккинчи жаҳон уруши-дан кейин ҳали ҳеч қачон жаҳон узра шу қадар таҳ-ликалик хавф-хатар пайдо бўлмаган эди. Европа ди-рида Американинг биринчи бўлиб зарба урадиган қу-роли жойлаштиришга ки-ришгач ана шундай вазият вужудга келди, — деди 4-автопарк шофёри, Соци-алистик Меҳнат Қаҳрамони С. Каримжонов. Аммо Пен-тагондаги стратеглар бутун дунёни даҳшатли таҳлика остида қолдира эканлар, улар ўзларини ва ўз итти-фоқчиларини ҳам хавфли аҳволга солиб қўйишларини тушуниб олишлари керак. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг хавфсиз-

КОМИССИЯНИНГ МАЖЛИСИ

9 декабрь куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раиси-нинг биринчи ўринбосари Г. А. Алиев раислигида СССР Министрлар Совети-нинг Байкал-Амур темир йўл магистрли қурилиши масалалари билан шўғуллан-увчи комиссиянинг маж-лиси бўлиб ўтди.

Партия XXVI съезди қар-рорларига мувофиқ магис-трал жосак сурьатлар бил-лан қурилатганили, йил сайин қурувчилар план топ-шириқларини ошириб ба-жаратилганлиги мажлисда ўттириб ўтилди. БАМнинг қўпгина участкаларида ҳалқ ҳўжалиги жоклари тайил-моқда. Айни вақтда Байкал-Амур темир йўли трасса бўйлаб ишчан ўй-жой бинолари, мактаблар, касалхоналар, болалар бо-чалари, яслилар ва бошқа социал-маиший объектлар барпо этилмоқда. Иттифоқ-дош республикаларнинг, Москва ва Ленинград шаҳар-ларининг ташкилотлари ҳам-да қорхоналари БАМ қурув-чиларига катта оталиқ ёр-дамини бермоқдалар.

Шу билан бирга БАМ айрим объектларининг қу-рилиши сурьатлари паст эканлиги, ишларнинг муно-сиб сифатли бўлиши ҳамма ҳам таъминланмаётганлиги қайд этилди.

Комиссиянинг мажлисида Г. А. Алиев, В. И. Долгих нутқ сўзладилар. (ТАСС).

ФРАНЦИЯЛИК МЕЎМОНЛАР

ВПССнинг таклифига би-ноан СССРда меҳмон бўлиб турган Франция Коммуни-стик партияси Сиёсий бю-росининг аъзоси, Франция Умуммеҳнат конфедерация-сининг бош секретари Анри Кразоки бошчилигидаги шу конфедерация делегацияси Ўзбекистон ҳаёти билан та-нишди. Делегацияга ВПСС секретари И. И. Гладкий ҳамроҳлик қилмоқда.

Франциялик меҳмонлар Тошкентнинг диққатга сазо-вор жойларини ва янги қу-рилиш районларини кўздан кечиридилар, Ўзбекистон ССР Халқ ҳўжалиги ютқуларни виставкасини бориб кўр-дилар, Тошкент обла-сти Ко-мунистик районидида «Ле-нинский путь» колхозида бўлдилар, Бухоро ва Са-марқандга сафар қилдилар, қорхоналар, ҳўжаликлари ва муассасаларнинг касба со-юз активи билан учрашди-лар.

Франция Умуммеҳнат кон-федерацияси делегацияси СССР 50 йиллиги номи-да «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашма-сида бўлиб ўтган дўстлик митингига иштирок этди. Митингга сўзга чиққан ки-шилар тинчлик ва социал тарқаткич учун курашда халқаро касба союз ҳара-кати янада жинслагани ва бирлашиши зарурлиги тў-ғрисида гапирдилар. Трактор-зорлар Ғарбий Европада Американинг янги ракета-лари жойлаштиришга бош-лашганини муносабати билан ўртоқ Ю. В. Андропов-нинг маъқуллаганликлари, зар-дор меҳнат билан социали-стик Ватан куч-қудратини мустаҳкамлашга интилаёт-ганликлари таъкидланди.

Анри Кразоки ва делега-циянинг бошқа аъзолари Ўз-бекистон ССР Олий Совети Президиумида ва Ўзбеки-стон касба союзулари рес-публика Советида қабул қи-линдилар. (ЎзТАГ).

Америка ҳарбийларининг устувлика эришиларига йўл қўймасликлдан муҳимроқ вазифа йўқ. Ҳар бир совет кишии шу проблемани ҳал этишга ҳисса қўша олади ва шундай қилиши керак. Бригадасиз слесарлари пах-та машиналарини йиғиш бил-лан шўғулланади. Биз йил-лик тошхиратини мундатдан илгари — ноябрда бажар-дик. Қолган вақт ичида яна икки ойлик планини бажар-ишга қарор қилдик.

Г. М. ЭРИК, «Ўзбекхлопкомаш» бир-лашмасининг бригадир.

нати ва республикамиздаги бошқа қорхоналар коллек-тивларининг оширилган со-циалистик мажбуриятларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқул-лаганлиги ташаббускор-ларини янги марраларини эгал-лашга руҳлантириш юборди. Халққа қўри сифатли газ-ламалар тайёрлаб чиқариш-ни қўпайтириш учун кураш мусобасида андижонлик тўқимачилар улкан марра-ларни эгаллашга аҳд қилди-лар. Шу йилнинг туртинчи кварталда ишдан ишла-тушириладиган оқорлаш фабрикасининг лойиҳа қу-ватларини мундатдан илгари ўзлаштирилган ҳамда «Ян-тилик» белгиси билан 6 хил газлама ишлаб чиқариш, жўмладан келгуси йил яна икки хил газлама тўқиб чи-қаришни таъминлаш мажбу-риятини олдилар.

А. ҚҰРОНБОВЕ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

К. НИШОНОВ, Андижон обла-сти «Ком-мунист» газетаси ходими.

КЕНГ ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИ — ХАЛҚҚА

Эсингизда бўлса, КПСС XXV съездининг «Ўзбекис-тон ССРда йилгамама ком-бинати қурилиш» деган қўрсатмаси билан республи-ка партия ва ҳўкумати бу комбинатни Андижонда ку-ришга қарор қилганди. Кор-хона тўла қувват билан иш-га тушгач, йилга 105 мил-лион метр йилгамама ишлаб чиқариш имкони туғилди. Комбинат қурилиши учун 144 миллион сўм маблат ажратилди. Қурилишда асо-сан йилгамама бетон кон-струкциялардан фойдала-ниш қўлда тутилди. Мамла-катимизнинг юзга яқин ша-ҳарларидан металл кон-струкциялари, электр жиҳоз-лари, дастгоҳлар, ускуналар оладиган объект қурилиши ишларида ўнга яқин пура-тичи ташкилот иштирок эта-диган бўлиди.

Обла-стинг беш районида комбинатнинг беш филиали-

ҚУТУЛУҒ ОДИМЛАР

ни қуриш ҳам планга кири-тилади. Марҳамат, Пахтабод, Чўвама филиаллари қуриб бўлишди. Комбинатнинг ишга туши-рилган фабрикалари ўзи-нинг дастлабки маҳсулотини бера бошлади. Андижон белгиси қўйилган калавалар тез орада Москва, Рига, Ки-ев тўқувчиларига етиб бор-ди. Бундан илҳомланган ку-рувчилар комбинатнинг пар-далари фабрикасини қуриш-га киришдилар. Айни вақт-да янги қурилган цехлар тў-қимачилик санаятининг энг сўнгги техникаси билан жи-ҳозланмоқда.

Цехлар ўртасидаги ишлаб чиқариш жараёйлари ўзаро узвий боғланган. Яъни та-раш цехидан чиққан хом ашё йиғирувчи цехига махсус трубопроводлар орқали жў-натилади. Бу, қўл меҳнати-ни камайтирибгина қолмас-дан, ишлаб чиқариш мада-

ниятини кўтаришда муҳим аҳамиятга эга. Комбинат қу-рилишини лойиҳалаштирган Калуга лойиҳа институти мутахассислари ишчиларга қўлай меҳнат шароити ярат-илишига қатъи эътибор бе-рганлар. Масалан, йиғирув-чига уруқсиз йиғирув даст-гоҳлари ўрнатилди. Бунинг афзаллиги шундани, даст-гоҳлар чанг сундирувчи та-қимиланган қурилмалар билан жиҳозланган. Улар-нинг меҳнат унумдорлиги ҳосилгача республика тўқимачилик қорхоналарида иш-латилмаётган машиналар унумдорлигидан 2—3 бара-вар юқоридир.

Комбинатнинг ўтган йили фойдаланишга тошхиратан тўқув фабрикасида мамла-катимиз тўқимачилик са-ноатида эндигина жорий эти-лаётган мокисиз тўқув дастгоҳлари ўрнатилди. Даст-гоҳларда шовқин ва ип уз-

лиши ҳоллари кескин ка-майирилди. Коллектив-нинг дастлабки олимлари қўнурилди. Шу йилнинг ўтган ойлари давомида ком-бинатда планга қўшимча юз-лаб тонна калава ва милли-онлаб метр газлама ишлаб чиқарилиди.

Комбинат директори Сан-жар Низоов билан цехларни айланиб юриб, катта танта-нанинг устидан чириб қол-ди. Йиғирув цехи бошлиғи Ҳалима Азимова ўтган қа-рарлар лойиҳага кўра мусо-бақалда голиб чиққан Маъзу-ра Мухитдинова бошлиқ бригадига кўчма илмпел-таториётини, шундай деди: — Бригадангиз энг қўри-ти унумдорликка эришди. Бун-дан кейин

УЮШҚОҚЛИК НАМУНАСИ

Республикамиз меҳнаткашлари ҳал қилувчи паллага кирдилар. Олти миллион тоналлик оқимлар хирмонининг сўнгги юз минг тоналари учун кураш тобора кучайтирилмоқда.

Сўнгги юз минг тоналари учун кураш ҳаммамиз ва ҳар биримиздан зўр ғайрат ва шижоат, жасорат ва матонат кўрсатиши, уюшқоқлик ва бақаматликда янада кўпроқ тўр тўқини таъқоз элади. Бир йиллик меҳнатимизга яқин жасадидан охири юз минг тоналари миқдорлар ҳисобига бақарилганига тўғри келади. Ҳаво ўзгариб турибди. Бунинг устига ёғу кунлар қисқарипти. Бундай шароитда ҳамма йиллик-теримда актив иштирок этмоғи, бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишламоғи лозим. Плаларини бақарганлар ҳам, ҳали бақармаганлар ҳам олти миллион тоналлик марра сари дадил иштирокчи ва кўзланган чўққига кўтарилмоғи даркор. Жойлардан олинатган хўшхобарлар амалда шундай қилмаётганлигини далолат бераётди.

Чўлқуварлар сафарбарлигида

С. МИНТОВЕ,

Мирзачўл районидagi Абай номи совхоз директори

Чўлқуварларимиз бир сўли кишилардир. Улар сўз бердиларки — устидан чиқарилди. Ваъда қилдиларки — бақардилар. Узоққа бормай, шу йилнинг ўзини олайлик. Халол меҳнат билан юқори ҳосил еттиштирилди. Пахта йилги-теримини ташкил қилган уюшқоқлик билан ўтказилмоқда. Шу кунга қадар тайёрлов пунтига 8600 тонна дурдона топириб, сўзимиз устидан чиқди.

ланган умумий пахтанинг 6800 тоннасини бунерлардан тўқидилар. Далаларимизда 75 та «зангори кема» ишлади. Уларнинг ҳар бири билан 120 тоннадан пахта терилди. С. Ўринов, Қ. Дўсинов, А. Баратов, Б. Усаров, М. Абдуқодиров сингари механик-ҳайдовчиларимиз эса ўзлари бошқарган машиналарда 140-180 тоннадан пахта териб, фидокорлик намуналарини кўрсатдилар.

Совхозимиз биринчи доводдан ошди. Бироқ, олдинда катта довод турибди. У ҳам бўлса республикамизнинг олти миллион тоналлик «оқ олтин» доводини тейроқ забот этишди. Чўлқуварларимиз шундай қарорга келдилар: республикамиз бўйича она-Ватанга олти миллион тонна пахта етказиб бериб, ғалаба рапортига имзо чекилганга қадар теримни жадал давом эттирамиз!

Амалда шундай қилинган. Кўсак узадиган, чувирилган механизм-агрегатлар тинимсиз ишлатилар. Механизаторларимиз уларнинг икки-уч сменада бошқаришларини таъминлашга тайёрланган пахтани дарҳол пункта етказиб беришга тайёр. Шунинг қониқиб билан айтиш керакки, бирорта механизатор, теримчи, ёрдамчи пахтазорларини тарқ этгани йўқ.

да юқори ҳосил еттиштирилди. Ҳозиргача ҳар гектар ердан 45 центнердан пахта териб олинди. Яна шу нарса қувончлики, колхозимиз қарийб бир ой мобайнида республика кўча Қизил байроғини кўлдан бермади. Бу ютуқларнинг ҳаммаси ўн биринчи беш йилликни бундан ҳам юксак натижаларга эришган ҳолда яқинлаш масъулиятини юклайди.

А. ДАВРОНОВ, Қизилтепа районидagi «Партия XXII съезди» колхозининг бригада бошлиғи, Ленин ордени кавалери.

Кўшимча

мажбурият ҳисобига

М. НАВРҲУЗОВА,

Вобект районидagi Калинин номи колхоз раиси

Пахта йилги-терими, план ва социалистик мажбуриятларнинг тақдирини одамлар ҳал қилади. Қандай қилинчиликлар юз бермасин, одамлар аҳиллик, ҳамкорликда меҳнат қилсалар, кунгилдаги яхши ниятга эришилди, албатта. Бунинг шу йилнинг дастлабки якуналари тўла исботламоқда.

Баҳор ва ёз ойларида пахтазорларимиз кўп табиий офатларини бошдан кечирдилар. Бунёдкорлик меҳнатлари билан ўша қийинчиликларини енгдилар ҳам. Ўнги уларнинг юзи ёғу бўлди. Колхозимиз давлатга 4315 тонна юқори сорт пахта сотиб, йиллик планнинг шараф билан бақарди. Ҳосилдорлик гектар боши ҳисобига 40,3 центнерни ташкил этди. Ш. Машидов, Н. Икромов, Т. Боймуродовлар бошқиб бригадалардан 52 центнергача хирмон кўтардилар.

Колхозимизнинг «оқ олтин» хирмони Я. Бозоров, О. Рузиева, М. Элова,

шамиз. Колхозчи деҳқонларимиз ана шундай яхши ният, орзу-умидлар билан меҳнат қилмоқдалар.

Пудрат асосида

С. ДЕРЛИСОЛНОВ,

Хўжайли районидagi «Коммунизм» колхози бригадари

Пахтачиликда бригада пудрати асосида иш қўриб, яхши натижаларга эришмоқдамиз. Бу усулнинг фойдали томони шундаки, меҳнат унумдорлиги кўтарилди. Дала ишлари комплекси ўз вақтидан бир метрда бақариб борилади. Иш сифати яхшиланди. Бригада фаолиятига боғлиқ ишларнинг ҳаммаси аъзолар билан ҳамкорликда бамаслаҳат ҳал қилинмоқда.

Масаланинг яна бир томони шундаки, бригада пудратига риоя қилиниши туфайли коллективчилик, ўзаро ёрдам ва талабчанлик кучайди. Сувчиларимиз, чиқчиларимиз, теримчиларимиз, механизаторларимиз, пудратчи натижани кўзлаб, тизиб график асосида ишлайдилар. Бугун унинг самараларини кўриб турибмиз. Бригадамиз бўйича 90 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» териб олдик. Яна ҳар гектар ердан камда 3 центнердан дурдона йиғиштириб оламиз.

Шу кунларда йилги-терим уюшқоқлик билан олиб борилаётган. Аъзоларимизнинг ҳаммаси пахтазорларда жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилипти. Пункта тонна-тоннада пахта жўнатилаётди. Бир чаноқдан пахтанинг нобуд бўлишига йўл қўймаймиз.

Интиланга толе ёр

М. ЖУРАЕВА,

Шахрисабз районидagi «Социализм» колхози теримчиси

Мен мавсумда 10 тонна пахта теришга сўз берган эдим. Шу кунга қадар хирмонга 12 тонна дурдона топириб, мажбуриятимни олтига билан бақардим. МуСОбақадорим Халимахо Соҳибона ҳам шундай маррани ағаллади. Механизаторларимиз, теримчиларимизнинг фидокорона меҳнатлари туфайли Исмат Исроиллов бошчилик қилган бригадамиз 62 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан пахта хирмони кўтарди.

Ленин ҳали далаларимизда пахта кўп. Теримни қизгин давом эттирмаймиз. Ёрга тўқилган, чаноқларда қолган пахтани ҳам териб оламиз. Ахир, тоналар граммлардан бунда келадилар. Биз, теримчилар астойдил ҳаракат қилсак, бориб ҳосилни тез кўнларда йиғиб-териб оламиз. Ҳар бир бригада, колхоз, совхоз, район, областнинг пахта тайёрлаш таъминининг бақарилишини таъминлаймиз. Республикаимизнинг олти миллион тоналлик «оқ олтин» маррасига тейроқ етамиз.

Биз, теримчилар ўзаро фикрлашиб, теримни Ўзбекистонимиз юксак социалистик мажбуриятини бақаргунча қизгин давом эттиришга келишиб олдик. Барча теримчилар ҳам шундай қилдилар деган умиддамиз. Интиланга толе ёр деганлар. Интиланга, ҳаракат қилишимиз. Республикамиз 6 миллион тоналлик «оқ олтин» маррасини сўзсиз забот этади.

КЕЛГУСИ

ҲОСИЛНИ

КЎЗЛАБ

СССР Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли бақарилишига муносиб ҳисса қўшиш учун курашайотган Калинин районидagi «Қорасув» совхоз миришкор деҳқонлари ўн биринчи беш йилликнинг ўзак йилини муваффақиятли якунламоқдалар. Шаҳарликлар дастурхонига 13 минг тоннадан зиёд сабзавот маҳсулотлари етказиб берилади. Бу планда кўзда тутилганидан 2 минг тонна кўндр. Совхозда картошка еттиштирилди, айниқса, катта ютуққа эришилди. Давлатга 900 тонна картошка топириди. Бу уч планга тенгдир.

Совхоз далаларида иш қизиги. Деҳқонлар об-ҳаво қулай келган кунларнинг ҳар дақиқасидан унумли фойдаланиб, келгуси йил мўл ҳосилга мустаҳкам пойдевор яратишаётди. Эрта кузда ёқилган тақорий экинлар — август пиёзи, саримсоқ пиёзи, нўш пиёзи яшнаб турибди. Экинлар биринчи ишловдан чиқарилиди. Айни пайтда етарли миқдорда маҳаллий ва минерал ўғитлар солиниб озиқлантирилди. Бу иш Октябрь Революцияси ордени кавалери Шавкат Нуриддинов бригадасида, айниқса, яхши ташкил этилган.

Е. МОРДУХАЕВ, Калинин райони.

ЮКСАК НАТИЖА

Областимиз ингичка толали пахта еттиштириш планини республикамизда биринчи бўлиб бақарган эди. Ҳозиргача йиллик топириқ 150 процентдан ошириб ушладилар. Ўттиририлган рекорд ҳосилнинг ҳаммаси Қизилтепа райони меҳнаткашларининг зиммасига тўғри келади.

Тўққиз йил мундამа бўлиб ўтган воқеа ҳамон эсимда. Ушанда колхозимиздаги барча бригадалар қатори биз ҳам биринчи марта илпак пахта етказиб ўтдик. Шу йили бор-йўғи 20 гектар майдонга янги чигит навиладан қададик. Ҳосил яхши,

даромад оқ пахтага нисбатан кўп бўлди. Ўнг асосийси, деҳқонларимиз унинг афзаллигига ишонч ҳосил қилишди. Келаси йили мажбурият экин майдонларимизнинг тенг ярмига, 1978 йилдан буён эса, ҳамма пайкаларимизга илпак пахта экинмиз.

Бригадамиз аъзоларининг сидиқидиган, уюшқоқлик билан қилган меҳнатлари туфайли 74 гектар майдоннинг ҳар гектаридан шу пайтгача 60 центнердан пахта териб олдик. Бу йил колхозимиз пахтакорлари учун яна омадлик келди. Минг гектар майдон-

да юқори ҳосил еттиштирилди. Ҳозиргача ҳар гектар ердан 45 центнердан пахта териб олинди. Яна шу нарса қувончлики, колхозимиз қарийб бир ой мобайнида республика кўча Қизил байроғини кўлдан бермади. Бу ютуқларнинг ҳаммаси ўн биринчи беш йилликни бундан ҳам юксак натижаларга эришган ҳолда яқинлаш масъулиятини юклайди.

А. ДАВРОНОВ, Қизилтепа районидagi «Партия XXII съезди» колхозининг бригада бошлиғи, Ленин ордени кавалери.

ПЛАҢЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ПОЛЯК КОНЧИЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ
ВАРШАВА. Поляк кончилари ўзларининг профессионал байрамни меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб олмақдалар.

Рибница кўмир ҳавзасидан олинган хабарга кўра, ҳар кеча-кундузда 12 минг тонна кўмир чиқара оладиган янги шахта ишга туширилган. Бу — Польшада халқ ҳокимияти йилларида қурилган 20-шахтадир. Шу йилнинг ўтган ўн бир ойи ичида республика кончилари ҳаммаси бўлиб 175 миллион тонна, яъни ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 1,2 миллион тонна кўп кўмир казиб чиқардилар. Бу йил кўмир экспорт қилиш қарийб 6 миллион тонна кўнлайди. Тармоқ корхоналарида суткалик топириқлар доимо ошириб бақарилмоқда. Бунга меҳнат пухта ташкил этилганлиги, юксак ишлаб чиқариш интизомини, машина ва агрегатларнинг бекор туриши анча қисқартирилганлиги туфайли эришилмоқда.

КООПЕРАЦИЯ
ИЗУЛИДАН
ХОШИМИН. «Кооператив» сўзи Вьетнам жанубий вилоятлари аҳолиси ўртасида тобора тез-тез ишлатилмайдиган бўлиб қолди. Халқ ҳокимияти ўрнатилгандан кейин коллектив меҳнат, энг зарур мураккаб проблемаларни ҳал этишда биригалашиб ҳаракат қилиш жануб аҳолисининг турмушини белгилловчи омилларга айланди.

Бу ерда хўнарандлар билан деҳқонларнинг кооперативлари муваффақиятли ишлаб турибди. Аҳолининг озиқ-овқат ва кенг истеъмол моллари билан таъминлашда матлубот кооперативси ҳам муҳим роль ўйнамоқда. Ҳозир деярли барча шахар районларида ва қишлоқ жамоаларида тузилган селкам 3 мингга яқин мана шундай кооператив 6 миллиондан ортиқ меҳнатчини бirlаштириб турибди. Бу ерда 3,200 та магазин очилган, уларнинг товар обороти бу йил 4,6 миллиард донгга етди.

НАМАНГАН ОБЛАСТИ
Поп 101,66, 61,75
Наманган 101,19, 69,60
Қосонсой 100,80, 24,72
Чортоқ 94,29, 31,48
Тўрақўрғон 92,04, 76,05
Янгиқўрғон 91,34, 2,81
Уйчи 89,41, 11,35
Задарё 88,42, 87,57
Чуст 88,36, 18,26
Учқўрғон 85,68, 51,44
Норин 78,55, 41,94

Бўё 114,12, 97,68

КОМСОМОН ОБЛАСТИ
Маршмак 104,99, 59,77
Москва 104,12, 54,47
Москва 100,62, 25,81
Ленин 100,32, 4,94
Анжидон 89,82, 2,40
Избоскан 85,43, 18,18
Кўргонтепа 84,03, 32,94
Балиқчи 82,30, 11,56
Олтинкул 81,45, 1,92
Ўққўрғон 79,05, 13,89
Пахтабод 78,60, 3,13
Жалолқудум 74,19, 17,27

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ
Октябрь 92,78, 86,18
Дўстлик 90,70, 71,79
Мирзачўл 89,20, 71,43
Зарбдор 87,07, 39,78
Арсаной 81,70, 67,84
Жиззах 75,91, 23,09
Пахтакор 71,39, 47,19
Фориш 65,38, 53,92

СИРДАЕ ОБЛАСТИ
Воршолов 101,27, 86,05
Оқолтин 92,64, 74,70
Сирдарё 92,47, 57,71
КОМСОМОН 87,06, 69,88
Бовент 85,36, 51,09
Гулистон 82,41, 69,68
Ильич 69,87, 45,56
Ховос 60,58, 23,09
Мехнатобод 53,72, 27,63

АМЕРИКА ЭЛЧИХОНАСИДАГИ МОЖАРО

ДЕХЛИ. (ТАСС). Қўшма Штатларнинг Ҳиндистондаги элчихонаси АҚШ Марказий разведка бошқармасининг махфий операцияларини фоти этилиши билан боғлиқ мукарирот яна марказида бўлиб қолди. «Индиян экспресс» газетасининг хабар қилишича, расмий статистика мувофиқ «сисбатин» планлаштириш учун масъул бўлган элчихонанинг биринчи секретари Гарри Л. Уинтерби Ҳиндистон ҳукуматининг талабига биноан Индирма тўрт соат ичда мамлакатни тарқ этишга мамбур бўлди.

Америка элчихонасидан паноҳ топан МРБ резидентларининг ҳаракатлари Ҳиндистон жамоатчилигининг ҳаққоний қаҳр-ғазабига сабаб бўлди.

Польша Халқ Республикасининг тўқимачилик саноати маҳсулот тайёрлашни жадал суръатлар билан кўпайтирмоқда. Лодзь шахридаги «Полани» фабрикасининг коллек-

тив шў тармоқда етакчи ўринлардан бирини эгаллаб келмоқда. Фабрика коллектив бу йил 3 минг тоннадан зиёд мовут тайёрлаш мажбуриятини олган. «Полани»

БУДАПЕШТ. Венгриядаги Кекемет шахрида очилган «Центрум» деган янги ун-верситетга кирган киши бирон нарса харид қилмай қийиб кета олмайди. Қўлай ва чироқли безатилган савдо секциялари, қилдан кўп устоналар ва маъий хизмат бюроси барча хариддорларга манзур бўлмоқда.

Катта универмаглар берпо этиш, уларнинг иш формалари ва методларини тақомиллаштириш кейинги йилларда Венгриядаги савдо-сотиқчи ривожлантиришнинг энг муҳим ҳусусиятларидан бири бўлиб қолди. Уларда озиқ-овқат маҳсулотларидан тортиб мураккаб рўздор машиналарига — жүдга хилма-хил молларни тез-ва осонгина сотиб олиш, сотат ёки телевизорни ремонт қилиш, фотосуратга тушиш, пойабзални яматиб олиш, тикув машинаси ёки электр пармалаш асбобини ижарага олиб туриш мумкин. Ўтган ўн йил ичида мана шундай савдо комбинатлари икки ҳисса кўпайди.

ГАВАНА. Кубада шакар қамчиши ўриб олиш ва қайта ишлаш кампаниясида социалистик мусобақа кенг қулоқ элмоқда, деди Л. Мартель. Уримчилар ва механизаторларнинг бригадаларига эмас, шу билан бирга қанд заводларининг коллективлари ҳам мусобақачи қўшилмоқдалар, улар план топириқларини муваффақиятли бақариш, меҳнат унумдорлигини ошириш, ёилгини тежаш учун курашмоқдалар. (ТАСС).

Кенд-шакар саноати ҳодими миллий қасаба союзининг бош секретари Л. Мартельнинг айтишича, ҳозирги мавсумда шакар қамчишининг 60 процентдан кўпрогини механизаторлар ёрдамида ўриб олиш планлаштирилмоқда. Комбайнлар ва бошқа қишлоқ ҳўжалик механизмларини жорий этиш экономиканинг бошқа тармоқлари учун аниқгина ишқини бўшатиб олиш имконини беради.

Бу галги шакарқамчи ўриб олиш ва қайта ишлаш кампаниясида социалистик мусобақа кенг қулоқ элмоқда, деди Л. Мартель. Уримчилар ва механизаторларнинг бригадаларига эмас, шу билан бирга қанд заводларининг коллективлари ҳам мусобақачи қўшилмоқдалар, улар план топириқларини муваффақиятли бақариш, меҳнат унумдорлигини ошириш, ёилгини тежаш учун курашмоқдалар. (ТАСС).

ВАШИНГТОНДА ВА ҒАРБДАГИ БОШҚА МАМЛАКАТЛАРИНИНГ ПОЙТАХТЛАРИДА ЎТГАН ҲАФТАНИ «Атлантика ҳафталиги» деб атадилар. Душанба кунин Брюсселда НАТО Европа группасининг мудоффа министрилари мажлис ўтказишди. Сешанба ва чоршанба кунлари НАТОнинг ҳарбий планлаштириш комитети мажлис қилди, лашанба ва жумадда эса НАТО кенгашининг ташқи ишлар министрилари даражасидаги сессияси бўлиб ўтди.

Ташқиотчиллик дабдбаси билан ўтказилган шу НАТО конференцияда АҚШ давлат секретари Шульц дирижёрлик қилди. У НАТО кенгашининг сессияси арафасида Ғарбий Европанинг батыи мамлакатларига қисқа муддатли сафар қилди. Унинг олдида, аввало итао-сизларнинг, яъни Ғарбий Европада Америка ракета-лари жойлаштирилишига қаршилик қилаётганларнинг «қўлини қайириш», сўнгра эса «концерт»нинг Вашингтон сценарийи асосида ўтиши учун ролларни тақ-

лиш, сотат ёки телевизорни ремонт қилиш, фотосуратга тушиш, пойабзални яматиб олиш, тикув машинаси ёки электр пармалаш асбобини ижарага олиб туриш мумкин. Ўтган ўн йил ичида мана шундай савдо комбинатлари икки ҳисса кўпайди.

ГАВАНА. Кубада шакар қамчиши ўриб олиш ва қайта ишлаш кампаниясида социалистик мусобақа кенг қулоқ элмоқда, деди Л. Мартель. Уримчилар ва механизаторларнинг бригадаларига эмас, шу билан бирга қанд заводларининг коллективлари ҳам мусобақачи қўшилмоқдалар, улар план топириқларини муваффақиятли бақариш, меҳнат унумдорлигини ошириш, ёилгини тежаш учун курашмоқдалар. (ТАСС).

БУДАПЕШТ. Венгриядаги Кекемет шахрида очилган «Центрум» деган янги ун-верситетга кирган киши бирон нарса харид қилмай қийиб кета олмайди. Қўлай ва чироқли безатилган савдо секциялари, қилдан кўп устоналар ва маъий хизмат бюроси барча хариддорларга манзур бўлмоқда.

Катта универмаглар берпо этиш, уларнинг иш формалари ва методларини тақомиллаштириш кейинги йилларда Венгриядаги савдо-сотиқчи ривожлантиришнинг энг муҳим ҳусусиятларидан бири бўлиб қолди. Уларда озиқ-овқат маҳсулотларидан тортиб мураккаб рўздор машиналарига — жүдга хилма-хил молларни тез-ва осонгина сотиб олиш, сотат ёки телевизорни ремонт қилиш, фотосуратга тушиш, пойабзални яматиб олиш, тикув машинаси ёки электр пармалаш асбобини ижарага олиб туриш мумкин. Ўтган ўн йил ичида мана шундай савдо комбинатлари икки ҳисса кўпайди.

ГАВАНА. Кубада шакар қамчиши ўриб олиш ва қайта ишлаш кампаниясида социалистик мусобақа кенг қулоқ элмоқда, деди Л. Мартель. Уримчилар ва механизаторларнинг бригадаларига эмас, шу билан бирга қанд заводларининг коллективлари ҳам мусобақачи қўшилмоқдалар, улар план топириқларини муваффақиятли бақариш, меҳнат унумдорлигини ошириш, ёилгини тежаш учун курашмоқдалар. (ТАСС).

Кенд-шакар саноати ҳодими миллий қасаба союзининг бош секретари Л. Мартельнинг айтишича, ҳозирги мавсумда шакар қамчишининг 60 процентдан кўпрогини механизаторлар ёрдамида ўриб олиш планлаштирилмоқда. Комбайнлар ва бошқа қишлоқ ҳўжалик механизмларини жорий этиш экономиканинг бошқа тармоқлари учун аниқгина ишқини бўшатиб олиш имконини беради.

Бу галги шакарқамчи ўриб олиш ва қайта ишлаш кампаниясида социалистик мусобақа кенг қулоқ элмоқда, деди Л. Мартель. Уримчилар ва механизаторларнинг бригадаларига эмас, шу билан бирга қанд заводларининг коллективлари ҳам мусобақачи қўшилмоқдалар, улар план топириқларини муваффақиятли бақариш, меҳнат унумдорлигини ошириш, ёилгини тежаш учун курашмоқдалар. (ТАСС).

ВАШИНГТОНДА ВА ҒАРБДАГИ БОШҚА МАМЛАКАТЛАРИНИНГ ПОЙТАХТЛАРИДА ЎТГАН ҲАФТАНИ «Атлантика ҳафталиги» деб атадилар. Душанба кунин Брюсселда НАТО Европа группасининг мудоффа министрилари мажлис ўтказишди. Сешанба ва чоршанба кунлари НАТОнинг ҳарбий планлаштириш комитети мажлис қилди, лашанба ва жумадда эса НАТО кенгашининг ташқи ишлар министрилари даражасидаги сессияси бўлиб ўтди.

Ташқиотчиллик дабдбаси билан ўтказилган шу НАТО конференцияда АҚШ давлат секретари Шульц дирижёрлик қилди. У НАТО кенгашининг сессияси арафасида Ғарбий Европанинг батыи мамлакатларига қисқа муддатли сафар қилди. Унинг олдида, аввало итао-сизларнинг, яъни Ғарбий Европада Америка ракета-лари жойлаштирилишига қаршилик қилаётганларнинг «қўлини қайириш», сўнгра эса «концерт»нинг Вашингтон сценарийи асосида ўтиши учун ролларни тақ-

лиш, сотат ёки телевизорни ремонт қилиш, фотосуратга тушиш, пойабзални яматиб олиш, тикув машинаси ёки электр пармалаш асбобини ижарага олиб туриш мумкин. Ўтган ўн йил ичида мана шундай савдо комбинатлари икки ҳисса кўпайди.

ГАВАНА. Кубада шакар қамчиши ўриб олиш ва қайта ишлаш кампаниясида социалистик мусобақа кенг қулоқ элмоқда, деди Л. Мартель. Уримчилар ва механизаторларнинг бригадаларига эмас, шу билан бирга қанд заводларининг коллективлари ҳам мусобақачи қўшилмоқдалар, улар план топириқларини муваффақиятли бақариш, меҳнат унумдорлигини ошириш, ёилгини тежаш учун курашмоқдалар. (ТАСС).

БУДАПЕШТ. Венгриядаги Кекемет шахрида очилган «Центрум» деган янги ун-верситетга кирган киши бирон нарса харид қилмай қийиб кета олмайди. Қўлай ва чироқли безатилган савдо секциялари, қилдан кўп устоналар ва маъий хизмат бюроси барча хариддорларга манзур бўлмоқда.

Катта универмаглар берпо этиш, уларнинг иш формалари ва методларини тақомиллаштириш кейинги йилларда Венгриядаги савдо-сотиқчи ривожлантиришнинг энг муҳим ҳусусиятларидан бири бўлиб қолди. Уларда озиқ-овқат маҳсулотларидан тортиб мураккаб рўздор машиналарига — жүдга хилма-хил молларни тез-ва осонгина сотиб олиш, сотат ёки телевизорни ремонт қилиш, фотосуратга тушиш, пойабзални яматиб олиш, тикув машинаси ёки электр пармалаш асбобини ижарага олиб туриш мумкин. Ўтган ўн йил ичида мана шундай савдо комбинатлари икки ҳисса кўпайди.

ГАВАНА. Кубада шакар қамчиши ўриб олиш ва қайта ишлаш кампаниясида социалистик мусобақа кенг қулоқ элмоқда, деди Л. Мартель. Уримчилар ва механизаторларнинг бригадаларига эмас, шу билан бирга қанд заводларининг коллективлари ҳам мусобақачи қўшилмоқдалар, улар план топириқларини муваффақиятли бақариш, меҳнат унумдорлигини оши

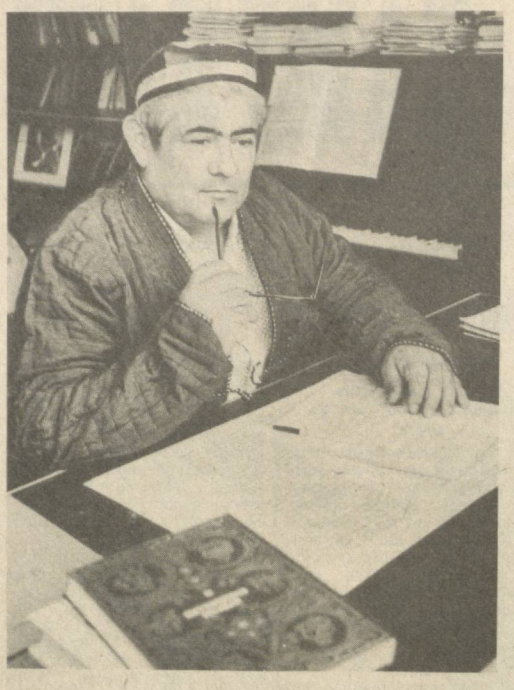

ИЖОД ОҒУШИДА

Ўзбекистон ССР халқ рассоми, Ҳамза номидаги республика давлат мукофоти лауреати Чингиз Аҳмадов республикамиз тасвирий санъатида ўзининг бетакрор асарлари билан ҳисса қўшаётган моҳир мўйқалам соҳиб. Ўзбекистонда уни билмаган, нафосатга бой асарларидан илҳомланмаган санъат муҳлиси кам топилса керак.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Матинёз Юсупов кенг жамоатчиликка серкдор юкдор сифатида маълум ва машҳур. У композитор сифатида «Хоразм кўшиги» операси, «Тўлсанам» балети, «Тўғон» мюзикали драмаси мусикаларини ёзган. Унинг Хоразм халқ ашулалари ва мақомларини тўллаб, ўрганиб, нашр этишдаги хизматлари таҳсинга лойиқ. Матинёз Юсуповнинг ижрочилиги ҳам ўзига хос.

СУРАТЛАРДА: рассом Чингиз Аҳмадов (чапда) ва композитор Матинёз Юсупов. В. Молчаев ва О. Алухтин фотолари.

Тошпўлат ҲАМИД

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

Ўзбекистон Ёзувчилар союзининг Ҳамид Олимжон номидаги мукофоти лауреати бухоролик шоир Тошпўлат Ҳамиднинг номи шеърини муҳлисига яхши таниш. Шоир шеърларида қўлларни бўстонга айлантираётган, улкан «оқ олтин» хирмонлари бунёд этаётган замондошларимиз тараннум этилади. Унинг бир қанча асарлари рус ва қардош халқлар тилларига таржима қилинган. Қуйида сиз шоирнинг янги шеърларидан ўқийсиз.

ЭДУАРДАС
МЕЖЕЛАЙТИСГА
ХАТ

Осмоннинг дош қозони
Биқирлаб қайнаган чоғ,
Ениб кетар Қизилқум,
Мисдай қизиди атроф.
Қўлда ўтин хирмонини
Кимдир ёқар бесўроқ,
Тошлар эриб мисил мум,
Нур ёнлар, кўк шафқоф.

Бир келиб-кетинг шу ёз,
Обтобни кўриб баҳам,
Табиятнинг эъзозин
Бирга суртайлик танга.
Кўйга зарларни пардоз —
Уларнинг селган дам,
Элтай этанлаб, устоз,
Ўрик пишган гулшанга.

Болларда қандак ўрик
Шоҳда ларзон, хил-қил,
Сутга чайнагандай оқ,

Асал дейсиз, ё шакар!!
Зардол хил кўрик —
Синювдан ўтар ҳар йил.
Данагидан «жуфт» — тоқ!
Уйнашар ёш болалар,
Жинжанардай кўш
Епишди биланка.
Санчиб-санчиб олади
Бадалларга найзасин.
Бўлинг, қолмайлик яқна,
Кўш қойил қолади,
Бизга келиб ҳаваси.

Конвертта офтоб солсам,
Йиртиб қўшадан парча,
Лабим билан елимлаб,
Ташлаворсам кутига.
Кўш меҳрим беролсам,
Ўрақдан очиб дарча,
Уша конверт лопуллаб,
Енар қалбим ўтидан!

Кўзларим қарогидан
Оқди ҳисси ҳаяжон,
Тўзди, бир шеърлик китоб,
Сизга атайим бу ёз.
Мен ўзбек қишлоғидан
Айни иссиқ саратон
Осмондан ўзиб офтоб,
Мана, жўнатдим устоз!

ЧОЛ

Эрта тонг самога
Термуларди чол.
Чўқкан кўзлариди
Чарх уриб ўқинч.

Бу қандай бемавруд
Ёмғир шамол.
Нахот иш чапа,
Нахот юз шувут.

Шу онда гумбирлаб
Момақалдироқ,
Кўзқанин серишва
Елди шамолни

Далага чиқди чол.
Қўлида таёқ.
Шамолга ўралаб
Кетди ҳаёли,

Юз берди сония
Ажиб тасодиф.
Табассум шартди
Чолинган юзини.

Киртайган кўзиди
Ҳаёт шуъласи
Шохиб пахтазорга
Урди ўзини!

СИЛЖИБ ЮРУВЧИ
ТОҒЛАР

(ОҚ ШЕЪР)

Дала тўла оқ шуъла,
Мавжларан чаноқларда.
Жўкларда ел бўлиб,
Чандон югуради кўз.

Ям-яшил дарахларнинг
Шохлариди сарғил хол.
Сулва далалар гавжум,
Офтоб бўлганда пар-пар.

Силжиб борар оплоқ тоғ,
Бункерлардан бемалоқ
Далалардан бирма-бир,
Тоғлар кўчиб боради.

Кўчма тоғлар дейми ё,
Ёки дейим: оқ тоғ!
Эзгулик қўқисига
Гўё учиб боради,

Менинг дўстим —
деҳқоннинг
Ширин орзу, ҳаёли.

ГУЛТОШЛАР ҚЎШИҒИ

Товшдан йўнлган гул, дедим,
Эй шаҳрим,
Мени қайта тўққан азиз Бухоро,
Сендан илҳом олиб, очилди баҳрим,
Туганмас саодат эшонинг кинон.

Бу ёшда кезмадими қайси элларда,
Кўрнамди гул битган не шаҳарларини!
Шеъримни ўқидим қардош тилларда,
Қутладим бахтиёр не шаҳарларини!

Қувондим савфадан қайтганда ҳар чоғ,

Баридан кўрининг кўзимга афзал.
Жим-жима тошларинг бўлиб чачан —
боғ,
Ўғлидай қучоқлаб олади ҳар гал.

Шеъримни ёзолсам бўлмасан магар,
Бир умр қўлингдан, шундай бу қисмат.
Ташвехим, бўйғим ҳар тош, мармар,
Толем қилишди сени менга хат.

Тугилдим узоқ бир бўстонинг мен,
Бир сиким тупроғинг бўларман алҳол.

Искенор сўзларим бўлганимда сен,
Толға ўрадинг мени эҳтимол.

Дунёни сийдириб қўлгиларимга,
Изиб-топиб ўргатган тупроқ,
Малол келмасини кўп дўстларимга,
Мен сени севман улардан кўпроқ!

Хоржида Бухоро деса билишар,
Билмас шаҳарларини билмаганлар ҳам.
Ўзбекининг минг йиллик санъат тожини,
Назару писандга илмганлар ҳам.

Кимки бир қўлдам ичса сунингдан
Қайтиб келар эмас Мақбатиллодан.
Мен севган шаҳарлар кўп бу Ватанда,
Аммо, сен мен учун азиз дунёда.

АЖОИВОТЛАР
ОЛАМИДАКЛЮЧЕВАЯ ТЕПАЛИГИ
ШАРШАРАЛАРИ

Қуридаги Итурул оролида 141 метр баландликдан тушадиган мамлакатда энг катта «Илья Муромец» шаршараси рекордини Камчаткадаги шаршараларга беришига тўғри келади. Ярим оролининг жанубида. Ключевая тепалигининг 200 метрлик ёнбағридан тушувчи икки жилга топилади.

Яқинда камчаткалик географлар ярим оролдаги диққатга сазовор шаршараларнинг картасини ва тасвирини тузиб чиқдилар. Булар орасида иссиқ шаршаралар ҳам учраб туради. Шулардан бири энг катта гидротермал конлардан бири жойлашган Кожелов вулканининг ёнбағрида вужудга келади. Тинч океани соҳилларида Куйи Семаяхис иссиқ булоқ шаршараси ҳам машҳур бўлди.

Баландлик рекордини йўқотган «Илья Муромец»га келганимизда, у ҳамон мамлакатда энг сервус шаршара бўлиб қолаверади. (ТАСС).

АҲОЛИ ХИЗМАТИДА

Кейинги йилларда республикамизда аҳолига қурилиш материаллари етказиб бериш, ёқили билан таъминлаш ишлари сезиларли яшилди. Бу ишга бизнинг бош бошқармасида меҳнат коллективлари салмоқли ҳисса қўшаётганлар. Хозирги пайтда республикамиз шаҳарлариди 27 тава, бошқа қўлгина филиал ва магазинлар орқали аҳолига кўйим, қурилиш материаллари, дала ҳовиллари етказиб беришни анча кенгайтирдик. Улар Ватан уруши қатнашчилари, меҳнат ветеранларига хизмат кўрсатиш, таъминлашнинг мақсади билан ҳақини қўйишди. Кейинги йилларда бу борада муҳим қарорлар қабул қилинди. Меҳнат коллективларимизда бу қарорларни амалга ошира бориб, кичик шаҳарларда эшик, ром, ёғоч материалдан тайёрланган ишлар билан таъминлаш ишлари кўпайиб боришига бир неча ушқоқлар ишга ташкил этилди. Самарқанддаги базамизда кенгайтирилган ишлар билан таъминлаш ишлари кўпайиб боришига бир неча ушқоқлар ишга ташкил этилди. Самарқанддаги базамизда кенгайтирилган ишлар билан таъминлаш ишлари кўпайиб боришига бир неча ушқоқлар ишга ташкил этилди.

Партия ва ҳукумат аҳоли учун истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш ва сифатини яхшилашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Кейинги йилларда бу борада муҳим қарорлар қабул қилинди. Меҳнат коллективларимизда бу қарорларни амалга ошира бориб, кичик шаҳарларда эшик, ром, ёғоч материалдан тайёрланган ишлар билан таъминлаш ишлари кўпайиб боришига бир неча ушқоқлар ишга ташкил этилди.

Партия ва ҳукумат аҳоли учун истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш ва сифатини яхшилашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Кейинги йилларда бу борада муҳим қарорлар қабул қилинди. Меҳнат коллективларимизда бу қарорларни амалга ошира бориб, кичик шаҳарларда эшик, ром, ёғоч материалдан тайёрланган ишлар билан таъминлаш ишлари кўпайиб боришига бир неча ушқоқлар ишга ташкил этилди.

материаллари етказиб берилади. Халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқариш топирқилари мундтаддан илгари ортиб билин бажарилди. Биз ўз имкониятларининг ҳисобидан қилиб, аҳолига яна 1,5 миллион сўмлик хизмат кўрсатишни қўламоқдамиз.

Республика партия ва ҳукуматининг кичик шаҳарларда ишлаб чиқариш қурилиш ривожлантиришга қаратилган йўли жойларда қўллаб-қўлловчи қад қўтаришга олиб келимоқда. Бинобарин, кичик шаҳарларда уй-жой қурилиш қўлини кенгаймоқда. Шуни ҳисобга олиб, биз республикамизнинг турли жойлариди қурилиш материаллари билан савдо қилувчи магазинлар, базалар оймоқдамиз. Коммунистлар бу ишни намунали ташкил этиш, аҳоли эҳтиёжини ўрганиш асосида хизмат кўрсатиш самардорлигини ошироқдалар.

Ж. АЙТУРОВА,
Ўзбекистон ССР Ёнглик,
ёғоч ва қурилиш материаллари чакана савдоси бош бошқармасининг бошлиғи.

Шу кунларда завод ёнида яна бир пахта тозалаш корхонаси қад қўраётган. Бу ишга қўллаб-қўлловчи қад қўтаришга олиб келимоқда. Бинобарин, кичик шаҳарларда уй-жой қурилиш қўлини кенгаймоқда. Шуни ҳисобга олиб, биз республикамизнинг турли жойлариди қурилиш материаллари билан савдо қилувчи магазинлар, базалар оймоқдамиз. Коммунистлар бу ишни намунали ташкил этиш, аҳоли эҳтиёжини ўрганиш асосида хизмат кўрсатиш самардорлигини ошироқдалар.

М. КАРОМОВ,
Ўзбекистон ССР Ёнглик,
ёғоч ва қурилиш материаллари чакана савдоси бош бошқармасининг бошлиғи.

М. КАРОМОВ,
Ўзбекистон ССР Ёнглик,
ёғоч ва қурилиш материаллари чакана савдоси бош бошқармасининг бошлиғи.

М. КАРОМОВ,
Ўзбекистон ССР Ёнглик,
ёғоч ва қурилиш материаллари чакана савдоси бош бошқармасининг бошлиғи.

М. КАРОМОВ,
Ўзбекистон ССР Ёнглик,
ёғоч ва қурилиш материаллари чакана савдоси бош бошқармасининг бошлиғи.

М. КАРОМОВ,
Ўзбекистон ССР Ёнглик,
ёғоч ва қурилиш материаллари чакана савдоси бош бошқармасининг бошлиғи.

М. КАРОМОВ,
Ўзбекистон ССР Ёнглик,
ёғоч ва қурилиш материаллари чакана савдоси бош бошқармасининг бошлиғи.

М. КАРОМОВ,
Ўзбекистон ССР Ёнглик,
ёғоч ва қурилиш материаллари чакана савдоси бош бошқармасининг бошлиғи.

М. КАРОМОВ,
Ўзбекистон ССР Ёнглик,
ёғоч ва қурилиш материаллари чакана савдоси бош бошқармасининг бошлиғи.

М. КАРОМОВ,
Ўзбекистон ССР Ёнглик,
ёғоч ва қурилиш материаллари чакана савдоси бош бошқармасининг бошлиғи.

М. КАРОМОВ,
Ўзбекистон ССР Ёнглик,
ёғоч ва қурилиш материаллари чакана савдоси бош бошқармасининг бошлиғи.

М. КАРОМОВ,
Ўзбекистон ССР Ёнглик,
ёғоч ва қурилиш материаллари чакана савдоси бош бошқармасининг бошлиғи.

М. КАРОМОВ,
Ўзбекистон ССР Ёнглик,
ёғоч ва қурилиш материаллари чакана савдоси бош бошқармасининг бошлиғи.

М. КАРОМОВ,
Ўзбекистон ССР Ёнглик,
ёғоч ва қурилиш материаллари чакана савдоси бош бошқармасининг бошлиғи.

Шифокор маслаҳати

ЎЗИДАН
АСОРАТИ ЁМОН

Грипп тез тарқалиб, кичиларни оғир хасталикларга мубало қилувчи юкмули касалликдир. Уни оддий кўз билан кўриб бўлмайди. А, В ва С деб аталувчи вируслар келтириб чиқаради. Касаллик асосан куз ва қиш ойларининг совуқ кунларида кўп учрайди. Сабоби уларнинг вируслари совуқ ҳавода тез қўпайди. Медцина илмий муассасалари мутахассис ва олимларининг кузатишча, грипп қишлоқ аҳолисига нисбатан шаҳарликлар ўртасида кўпроқ учрайди.

Унинг тарқалишига асосан шу касалликка мубало бўлган беморлар сабабидир. Хасталик вируслари бемор анка урганда, йўталганда, галлашганда ҳаво йўли билан ёки у фойдаланган идиш-товуқ ҳамда буюмлар орқали соғ одамга юқади. Вируслар соғлом одамнинг юқори нафас олиш йўлларида тушиб қўлади, яъни буюрнинг шиллиқ қатлида ўрнашган ҳаётини ўзидан заҳар моддалар (токсинлар) ажратиб чиқаради. Айнан шу пайтда киши ўзиди лоҳаслик сеза бошлайди. Бу хасталик бошлангичли белгисидир.

Бемор асосан бош оғригидан шикоят қилади. Тез-тез акса уриб, тана ҳарорати кўтарилиб, баъзан бадан зирқариб оғриш мумкин. Иштаҳа йўқлиги ҳамда кам қувватлик сезилади. Бу ҳолат бир ҳафтагача давом этади, баъзида бурун қонаш ҳолатлари ҳам рўй беради. Хасталик кўринишдан энгил кечиб, у ўзи узоқ давом этмасада, беморлардан кўнб билан, врачнинг кўрсатмаларига қатъий амал қилган ҳолда даволашниларини талаб этади. Акс ҳолда оғир хавфли асоратлар (буруннинг қўшимча бўшлиқлари, ўрта қўлоқ, бўйрак жойи айланиши ва бошқалар) қолдирилади.

Баъзи беморлар ўзларича даво қилиб, врач келгунга қадар турли дорилар истеъмол қилдилар. Айрим кишилар гриппнинг давоси аччиқ қаламчири оғва билан спиртли ичимлик, де-яйишди. Аслида бу нараса даво ўрнига зиян келтирди. Ҳатто, буруннинг доридармонлари ўз билганича истеъмол қилиш, микробнинг, мундтаднинг ўзгартириш ҳам хавфлидир.

Грипп хасталигига учраган киши врач кўрсатмаси билан даволашни шарт. Унга кўпроқ сувоқлик ичиш тавсия қилинади. Шўрва, сувоқ ошлар, сутли оватлар, қаймоқ, қатиқ, сариёғ, туҳум, сузма ва турли мева шарбатлари беморга жуда фойдалидир. Витаминларга бой мева ва сабзавот шарбатлари истеъмол қилиб туриш керак. Негаки, улар таркибиди фойдали моддалар, ҳусусан «С» витамини организмнинг шамоллаш ва грипп хасталикларига чидамчилигини оширади.

Бу хасталикка қарши қу-

раш бугун шифокорларнинг диққат марказиди долзарб масалалар. Бу борада мамлакатимизда қатор ишлар олиб боришмоқда. Аҳолини гриппдан муҳофаза қилиш мақсадида яқиндаги вакцинациялаш (шифобахш зардоб бериш) шулар жумласидир. Бундан ташқари зарурат туғилганда тегишли доридармонлар билан таъминлаш ва касалликнинг оғир формаларида беморларни шифохонага ётқизиш даволаш ишлари амалга оширилади.

Табобат илмининг бу хасталикка қарши қўлаш жаҳсида медицинанга нисбатан кенг жамоатчиликнинг роли жуда катта эканлиги тажрибада исботланган. Ҳозирги даврда ҳар бир маданият киши ўзи оиласи аъзоларидан биронтасида грипп аломатларини сезиши билан дарҳол беморни алоҳида хонага жойлаштириш, шундай қилишни иложи бўлмаса унинг қаровотини қўйиб қаровотини кўроғи лозим. Сўнг врач чақиртириш керак. Бемор билан мулоқотда бўлувчи кишилар тўрт-беш каватдан иборат доканоқ тўтиб олишлари зарур. Доканоқнинг тез-тез алмаштириб, қайтариб ювиш ва даволаш даркор. Қўлларни албатта соғунлаб ювиб туриш лозим. Бемор фойдаланган идиш-товуқ ва бошқа буюмларни (дастрўмол, сочин, ички кииймлар) қайтариб ювиш, ётган хонасининг ҳавосини тез-тез янгилаш, полини хлорли оҳак суви (бир челек сувига икки қошиқ) билан артиш керак. Бундан ташқари киносетлар, клуб, магазин сингари умумий жамоатчилик жойлари ҳамда автобус, трамвай, троллейбус ва бошқа хил транспортларда ҳам грипп тез тарқалиши мумкин. Бу ерда хизмат кўрсатувчи ва ундан фойдаланувчи кишилар санитария-гигиена талабларига амал қилишлари лозим. Ўйлаб кетсангиз, ошпаз ва официантлардан доканоқ тўтиб олишлари талаб этилади. Намоат жойлари, ошхоналар ҳавосини тез-тез янгилаб туриш ва «санитария соатлари» жорий этиш керак. Гриппга чалинган кишиларнинг соғайтувчи қадар медицинанга муассасаларига бориши, транспортларда юриши, магазин, клуб, театр ва бошқа муассасаларига кириши қатъий ман этилмоғи лозим.

Ана шу маслаҳатларга амал қилинган тақдирда, хавфли ҳисобланмиш грипп хасталигига қарши олиб борган курашимизда ижобий натижаларга эришиш мумкин!

М. УСМОНҲАЕВ,
Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министриги санитария-эпидемиология бўлими бошбошқармаси бошлиғи.

СПОРТ

ШАХМАТ
ЧОРРАҲАЛАРИДА

★ ЛОНДОН. Тож даввогарлари Каспаров — Корночи ўртасида кеча тўққизинчи учрашу бўлиб ўтди. Улар саккизинчи партияни дуранг қилишган эди. Ҳозир боқулки Г. Каспаров [4,5:3] олдинда бормоқда. Иккинчи ярим филан бахш иштирокчилари С. Сислов билан Р. Рибин ўртасида ўтказилган тўққизинчи ўйин ҳам дуранг бўлди. В. Сислов 3,5:3,5 ҳисобида пешқадам бўлиб турибди.

★ САМАРҚАНД. Олий ўқув юртлари спорт клублари ўртасида ўтказилган Бутункифок турнири якунланди. Ўзбекистон университети шахматчилари биринчи ўринни эгаллашди. Ленинград университети билан Москва жисмоний тарбия институтини коллективлари иккинчи ва учинчи ўринни олишди. Д. Қайюмов, Т. Вохидов, Р. Зиятдинов, Я. Гейлер, С. Пин-

СПОРТ

СОВРИНЛАР ВА
ЎРИНЛАР

★ БЕШКУРАШ. Тошкентда касаба союзулари кўнгли спорт жамоатлари марказида Совети томонидан ташкил этилган Бутункифок мусобақаси тугади. Спортчилар қилибозлик, сузиш, мергалини, югуриш ва чавандозлик бўйича ўзаро баҳсдашдилар. Уфалик А. Адалкин, фрунзелик В. Казов, москвалик В. Степановлар фарқини ўринларни эгаллашди. Тошкентлик Э. Ярулин тўртинчи ўринни олиб, спорт мастери нормативини бажарди.

★ ФУТБОЛ. Республикада пойтахтда ўсмирлар ўртасида Бутункифок турнири ўтказилмоқда. Иккинчи бўлинган ўн команда ўртасида Ўзбекистон [6 очко] ва Арманистон [7 очко] командалари ўз гурупларида пешқадамлик қилишмоқда.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

РЕВЮ
* ЭЛЕОНЛАР

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ
СПОРТ ЗАЛИДА
14 январь — 4 февраль
КУНЛАРИ
ЛЕНИНГРАД ДАВЛАТ
МУЗ УСТИДА
БАЛЕТНИНГ
КАТТА ТОМОШАЛАРИ

«МУЗ УСТИДА
БАЙРАМ»

ЯНГИ ПРОГРАММАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
Наҳон ва Европа биринчиликлари
нинг тўрт катта чемпиони,
СССРда хизмат кўрсатган
спорт мастери

ЛЮДМИЛА
СМИРНОВА

Олимпиада ўйинлари ва жаҳон, Европа биринчиликлари
нинг тўрт катта чемпиони,
СССРда хизмат кўрсатган
спорт мастери

АЛЕКСЕЙ УЛАНОВ
РСФСРда хизмат кўрсатган
артистлар И. Филиппова, Д.
Литвиненко, А. Яковлев,
СССР Кюбиги атаси, СССР
спорт мастери А. Погосин ва
бошқалар.

БОШ БАЛЕТМЕСТЕР —
РСФСРда хизмат кўрсатган
артист, балетмейстерларнинг
Бутункифок конкурси лауреати
КОНСТАНТИН РАССАДН.

ТОМОШАЛАР 14, 17, 18, 19,
20, 24, 25, 26, 27, 31 январь,
1, 2, 3 февраль кунлари соат
19.30 да; 15, 21, 22, 28, 29 январь
ва 4 февраль кунлари соат
16.30 ва 19.30 да БОШЛА-
НАДИ.

Коллектив бўлиб келими
учун закивалар қабул қилин-
моқда.

Кассалар соат 10.00 дан 20.00
гача очин.

ҚУЙИДАГИ ТЕЛЕФОНЛАР
БҲҲҲҲ СПРАВКАЛАР ОЛИШ
МУМКИН:

Касса — 46-03-12, 46-70-31,
Администратор — 46-68-77,
46-07-53.

Ўзбекистон ССР Фанлар
академиясининг

МЕХНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ
ОРДЕНЛИ ЎСИМЛИК
МОДАЛАРИ ХИМИЯСИ
ИНСТИТУТИ

лабораториялар бўйича
КАБОРАТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Мудир: баланд бўлиб ўсим-
ликлар моддалари химияси
(фан кандидатлари);
натта илмий ходимлари: ли-
мидлар химияси, фармакологи-
я (фан доктори), фитотокси-
кология ва доривор ўсимликлар,
алкалоидлар химияси
(фан кандидатлари);
Конкурс мундтади — 30 де-
кабр.

Муроаат учун адрес:
700170, Тошкент шаҳри, М.
Горький проспекти, 77-уй. Те-
лефон 62-72-13.

Театр